

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความเครียดในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลเอกชน
ในจังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัย นางศิริประภา สุวรรณธาดา **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหาร โรงพยาบาล)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เขียวภา ปิ่นทุพันธ์ (2) อาจารย์ ดร. เอื้องฟ้า สิงห์ทิพย์พันธุ์
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยด้านการทำงาน (2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (3) ความเครียดในการปฏิบัติงาน และผลกระทบต่อความผิดปกติทางสุขภาพ และ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ของพยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี

การศึกษาใช้รูปแบบการสำรวจเชิงวิเคราะห์ ทำการศึกษายาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลเอกชน 5 แห่ง จำนวนทั้งหมด 75 คน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ สำหรับประเมินตนเองเกี่ยวกับ บุคลิกภาพ (ค่าความเที่ยง .789) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการทำงาน (ค่าความเที่ยง .889) และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ค่าความเที่ยง .855) การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการทดสอบแบบสอบถาม การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนาแสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงวิเคราะห์จำแนกตัวทำนายและสัมประสิทธิ์การทำนาย

ผลการวิจัยพบว่า (1) พยาบาลส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยด้านการทำงานทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง เว้นแต่เห็นว่าความเหมาะสมของหลักปฏิบัติ บรรยากาศ และ โครงสร้างขององค์กร อยู่ในระดับต่ำ (2) พยาบาลส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลกระทบโดยทั่วไปและโดยตรงต่อการปฏิบัติงานพยาบาลในระดับปานกลาง (3) พยาบาลส่วนใหญ่มีความเครียดในการปฏิบัติงาน และมีความผิดปกติทางสุขภาพจากผลกระทบของความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง และ (4) ตัวแปรทำนายความเครียดในการปฏิบัติงานของพยาบาลได้ร้อยละ 40 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความเป็นอิสระ ความชัดเจน และภาระงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ 2) ความเหมาะสมของหลักปฏิบัติ บรรยากาศ และ โครงสร้างขององค์กร 3) ความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย และ 4) ปริมาณ ลักษณะงาน และผลการปฏิบัติงาน ตัวแปรทำนายความผิดปกติทางสุขภาพที่เกิดจากความเครียดในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 65 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ความอิสระ ความชัดเจน และภาระงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ผลกระทบของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ ความเหมาะสมของหลักปฏิบัติ บรรยากาศ และ โครงสร้างขององค์กร และความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย

ข้อสรุปงานวิจัยบอกถึงความสำคัญของปัจจัยด้านการทำงานในโรงพยาบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี ที่ต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้วยความสุขใจสุขภาพของบุคลากรพยาบาล

คำสำคัญ ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเครียดในการปฏิบัติงาน
ความผิดปกติทางสุขภาพที่เกิดจากความเครียดในการปฏิบัติงาน

Thesis title: Job Stress of Professional Nurses in In-patient Wards of Private Hospitals in Pathum Thani Province

Researcher: Mrs. Siraprapha Suwanthada; **Degree:** Master of Public Health (Hospital Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Yowvapa Pintupan, Associate Professor; (2) Dr. Auengpha Singtipphun; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: (1) work performance factors; (2) work environment factors; (3) work stress and its impact on health abnormality; and (4) relationships of the study variables among professional nurses at private hospitals in Pathum Thani Province.

This analytical survey research was conducted among 75 professional nurses working in inpatient departments in five private hospitals in Pathum Thani. The instrument used was a six-point rating scale questionnaire for self-assessment of personality, opinions concerning work performance factors and work environment factors with reliability values of 0.789, 0.889, and 0.855, respectively. Data were collected from the questionnaires completed by the nurses. Statistical analyses were done for percentage, mean, standard deviation, predictor-discrimination and prediction coefficient.

The research findings revealed that: (1) most of the nurses had the opinions that all work performance factors were at the moderate level except that the appropriateness of work performance principle, atmosphere, and organizational structure was at the low level; (2) most nurses had the opinions that work environment factors had general and direct impacts on nursing performance at the moderate level; (3) most nurses had work stress and its impact on health abnormality at the moderate level; and (4) four variables that could predict 40% of work stresses among the nurses were: (a) independence, job clarity and workload; (b) appropriateness of work performance principle, atmosphere, and organizational structure; (c) knowledge and competency in providing holistic nursing services to patients; and (d) work quantity, types, and performance; whereas another four variables that could predict 65% of work-related health abnormalities were: (a) independence, job clarity and workload; (b) impact of socio-economic and medical technological environments; (c) appropriateness of work performance principle, atmosphere and organizational structure; and (d) knowledge and competency in providing holistic nursing services to patients.

In conclusion, this study has indicated the importance of work performance factors of the private hospitals in Pathum Thani province which need to be improved in order to enhance work performance with physical and mental happiness among the nurses.

Keywords: Work performance factors, Work environment factors, Work stress, Work stress-related health